

Közlemény az Információszabadság Nemzetközi Napja alkalmából

Szeptember 28. az információszabadság nemzetközi napja, melynek kapcsán szeretnénk a közvélemény figyelmét is felhívni arra az átfogó, hosszú távú és tudományos megalapozottságú kutatási projektekre, mely a NAIH szakmai irányításával zajlik.

A közérdekű adatokhoz való hozzáférést garantáló alkotmányos alapjog elmúlt 30 éves magyarországi története számos tapasztalattal szolgál. A közvélemény gyors és pontos tájékoztatása érdekében a közérdekű, nyilvánosságra tartozó adatok a jelenlegi jogszabályi előírások (az Alaptörvény alkotmányos felhatalmazása alapján elsősorban Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény) alapján az általános tömegtájékoztatás szintje mellett az erre vonatkozó adatigény benyújtása és az adatkezelők (elektronikus) közzétételi kötelezettsége útján ismerhetők meg.

A négy nevesített kutatási terület:

- önkormányzati nyilvánosság
- központi közigazgatás nyilvánossága,
- a közigazgatáson kívüli, de közpénzekkel gazdálkodó és/vagy közfeladatot ellátó szervezetek nyilvánosságra tartozó tevékenysége,
- valamint azok a jogi eszközök és mechanizmusok, melyekkel elősegíthető (kikényszeríthető) a közérdekű és közérdekből nyilvános adatokhoz való teljes körű hozzáférés.

A kutatás azért fontos és hiánypótló, mivel célja, hogy teljes körűen vagy ahhoz közelítve felmérje a célcsoportok teljesítményét az aktuális jogszabályi követelmények keretében, feltárja a mélyebb ok-okozati összefüggéseket is, ezáltal hatékony beavatkozásokhoz adjon iránymutatást és olyan, általános érvényű viszonyítási pontokat hozzon létre az információszabadsággal kapcsolatos teljesítmény mérésére, amelyek segítségével akár átfogó ellenőrzésre, akár önértékelésre is mód nyílhat.

A helyzetfelmérést követően és a lefolytatott kutatások megállapításai alapján kerülhet sor a jogi és egyéb szolgáltató környezet javítását célzó koncepciók, javaslatok és eszközök kidolgozására. A hazai és nemzetközi vizsgálatok eredményeit kifejezetten a címzett jogalkotó, illetve jogalkalmazói célcsoportoknak és állampolgároknak szóló gyakorlati megoldások, javaslatok, ajánlások összegzik,

melyek megismerésével, felhasználásával és alkalmazásával az információszabadság érvényesülésének hatékonyságát támogatjuk. Az eredmények 2022 közepétől folyamatában elérhetőek lesznek.

Mindez – nemzetközi összehasonlításban is egyedülálló módon – segítséget nyújt az információszabadság társadalmi kontrollfunkciójának erősítéséhez, de közvetlenül szolgálja a közsféra transzparenciájának, a jó kormányzás elvének megvalósítását és közvetett, de erőteljes eszközt jelent a korrupcióellenes harcban.

Budapest, 2021. szeptember 28.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök, c. egyetemi tanár